

Priopćenje poljoprivrednicima u vezi ukazane potrebe i mogućnosti paljenja biljnih ostataka strnih žitarica i uljane repice nakon poplave na području Vukovarsko srijemske županije

Policijska uprava vukovarsko srijemska na temelju upita stručnih službi iz područja poljoprivredne djelatnosti u vezi izvanredne situacije i potrebe uništavanja biljnih ostataka, upozorava građane i poljoprivrednike na području Općina Drenovci, Gunja i Vrbanja, da ne pale biljne ostatke strnih usjeva bez odobrenja nadležne inspekcije i poduzimanja propisanih mjera zaštite od požara, jer to predstavlja opasnost za izazivanje požara većih razmjera na otvorenom prostoru, poljoprivrednom i šumskom zemljištu.

Paljenjem biljnih ostataka na poljoprivrednom zemljištu u normalnim uvjetima ratarske proizvodnje predstavlja na prvom mjestu kršenje odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Pravilnika o agrotehničkim mjerama, Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju i Pravilnika o višestrukoj sukladnosti, a u vezi uništavanja biljnih ostataka bez opravdanog razloga i odobrenja nadležne inspekcije poljoprivredne ili fitosanitarne, a što nije slučaj ove godine jer je u vezi sa posljedicama poplave i paljenje bi moglo biti opravdano. Kako su biljni ostatci strnih žitarica i uljane repice bili pod vodom za vrijeme poplave, vjerojatno ih se zbog visoke stabiljike i vlažnosti tla ne može zaorati, isto tako moguće su biljne bolesti koje su nastale u uvjetima poplave, a koje bi vatra mogla u većini suzbiti i sanirati. Žetva na površinama koje nisu bile poplavljene: ječma i uljane repice već je iza nas, a uskoro će završiti žetva glavne krušarice pšenice u skupini strnih žitarica kao i zobi.

Iz tih razloga za napomenuti je da iza skidanja strnih usjeva na oranicama nikako ne bi trebalo zanemariti režim obrade tla kako slijedi naravno, usitnjavanjem i zaoravanjem biljnih ostataka, bez paljenja biljne mase, a kako to nije moguće zaobići na poplavljenom području, jedna od mogućih mjera u tehnologiji oporavka zemljišta može biti spaljivanje. No, prije samog pristupa na poljoprivrednu površinu, i planiranju paljenja postavlja se u današnjim uvjetima pitanje od kuda krenuti.

Polazeći od odredbe članka 9. stavak 2. Pravilnika o agrotehničkim mjerama u kojem je propisano uništavanje biljnih ostataka spaljivanjem kada je to dopušteno, poduzima se uz provođenje mjera zaštite od požara sukladno posebnom propisu, a to su u ovom slučaju odredbe Zakona o zaštiti od požara i Zakona o saniranju posljedica katastrofe na području Vukovarsko srijemske županije. Tako je odredbom članka 48. Zakona o saniranju posljedica katastrofe na području Vukovarsko srijemske županije u vezi poljoprivrednog zemljišta propisano slijedeće, štete nastale na poljoprivrednom zemljištu zbog poplave vlasnicima ili korisnicima poljoprivrednog zemljišta na poplavljenim području neće se smatrati kršenjem odredbi u smislu članka 4. i 9. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, a odredbom članka 49. istog Zakona u odnosu na ostvarivanje potpora, prema Zakonu o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, a u vezi poštivanja odredbi Pravilnika o višestrukoj sukladnosti, za poljoprivredna gospodarstva na poplavljenom području, moguće kršenje odredbi istog Pravilnika zbog stanja katastrofe smatrat će se kao posljedica više sile.

Na temelju navedenog spaljivanje biljnih ostataka na poljoprivrednim površinama ako se ne može zaorati je opravdano i sa stanovišta zaštite od požara, ali mora biti prethodno dopušteno od nadležne inspekcije za nadzor poljoprivrednog zemljišta, uz obavezno poduzimanje mjera zaštite od požara, sukladno Zakonu o zaštiti od požara i odredbama Odluke o uvjetima i načinu spaljivanja suhe trave, korova raslinja i biljnih ostataka Vukovarsko srijemske županije.

Tako su navedenom Županijskom odlukom propisane mjere zaštite od požara a između ostalog, da pravne osobe vlasnici ili korisnici poljoprivrednog zemljišta moraju izraditi plan spaljivanja, a fizičke osobe vlasnici ili ovlaštenici poljoprivrednog zemljišta moraju obavijestiti nadležnu vatrogasnu postrojbu prema planu zaštite od požara nadležne općine. Vezano za trenutne prilike na saniranju posljedica poplava predlaže se uz navedene mjere obavezno prije spaljivanja biljnih ostataka poplavljenih površina, o tome obavijestiti nadležne općinske Stožere zaštite i spašavanja i vatrogasne postrojbe na terenu koje su uključene u saniranje posljedica poplave.

Ako se poljoprivredna poduzeća, zadruga i obiteljska poljoprivredna gospodarstva odluče na provedbu uvjetno rečeno agrotehničke mjere spaljivanja biljnih ostataka, naglašavamo najvažnije mjere iz područja zaštite od požara na otvorenom prostoru kao i kaznene odredbe u slučaju kršenja Zakona o zaštiti od požara:

- zabranjeno je paljenje vatre i biljnih ostataka bez odobrenja nadležnog tijela prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu,
- Zabranjeno je svako loženje vatre i spaljivanje biljnih ostataka po vjetrovitom vremenu,
- zabranjeno je paljenje vatre i biljnih ostataka na udaljenosti manjoj od 200 metara od ruba šume i najmanje 30 metara od javnih prometnica ograda, zgrada, trajnih nasada i voćnjaka te trasa dalekovoda a posebno drvenih nadzemnih stupova,
- zabranjeno je paljenje biljnih ostataka u blizini miniranih i minsko sumnjivih površina,
- zabranjeno je spaljivanje biljnih ostataka bez prethodne obavijesti ovlašteniku prava lova ili lovnoj udruzi,
- osobe koje spaljuju biljne ostatke dužne su kontrolirati izgaranje i ne napuštati mjesto paljenja dok se vatra u potpunosti ne ugasi,
- napuštanje mjesta paljenja po definiciji spada u nekontrolirano širenje vatre i požar na otvorenom prostoru,
- svako ugrožavanje vatrom i požarom i oštećenjima većih razmjera: ograda, građevina, trajnih nasada, voćnjaka, šume i elektro energetske sustava, znači da pravna ili fizička osoba nije poduzela propisane mjere zaštite od požara u smislu članka 8. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara,
- fizičke i pravne osobe i jedinice lokalne i područne samouprave dužne su policijskoj upravi, neposredno na telefon 192 ili putem centra 112, prijaviti nastanak požara i sve informacije o požaru u smislu članka 11. stavak 2. Zakona o zaštiti od požara.

Ako se dogodi požar bez obzira na veličinu u prostoru i na možebitne posljedice po definiciji požara mali, srednji i veliki, svaka pravna ili fizička osoba može biti odgovorna za ne provođenje mjera zaštite od požara, za izazivanje požara kao i za posljedice koje iza toga nastanu, te za ne prijavljivanje požara, sukladno članku 8. stavak 3. i članku 11. stavak 2. Zakona o zaštiti od požara, kažnjivo po članku 61. stavak 1., 2. i 3. i članku 62. stavak 1. alineja 1. istog Zakona:

- novčanom kaznom u iznosu od 15000,00 do 150000,00 kuna ili kaznom zatvora od 60 dana kaznit će se fizička osoba koja izazove požar, a osoba koja izazove požara iz nehaja kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 2000,00 do 15000,00 kuna,
- novčanom kaznom u iznosu od 15000,00 do 150000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja propustom izazove požar, a novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi,
- novčanim kaznom u iznosu od 1000,00 do 15000,00 kuna kaznit će se fizička osoba koja ne prijavi nastanak požara na telefon 192 ili 112.

PRAVNI IZVORI:

- Zakon o zaštiti od požara NN.92/10,
- Odluka o uvjetima i načinu spaljivanja suhe trave, korova raslinja i biljnih ostataka Vukovarsko srijemske županije Službeni vjesnik 6/12,
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu NN.39/13
- Pravilnik o agrotehničkim mjerama NN.142/13,
- Pravilnik o višestrukoj sukladnosti NN.27/14,
- Zakon o saniranju posljedica katastrofe na području Vukovarsko srijemske županije NN.77/14.

Inspektor zaštite od požara
i eksploziva
Ivan Dominković dipl.ing.

